19/01/2022

Ψηφιδωτό του Αρχιεπισκόπου Μακαρίου Γ΄ στην Αρχιεπισκοπή Κύπρου

Αυτοκέφαλες Εκκλησίες / Εκκλησία της Κύπρου

Μετά από 45 χρόνια, εκπληρώνεται σήμερα, 19 Ιανουαρίου 2022, ημέρα μνήμης τού οσίου Μακαρίου τού Αιγυπτίου, μία επιθυμία τού αοιδίμου Αρχιεπισκόπου Μακαρίου τού Γ΄, την οποία είχε εκφράσει στον γνωστό ζωγράφο και αξιόλογο καλλιτέχνη τής Κύπρου κ. Γιώργο Κοτσώνη· να τοποθετηθεί σε ψηφιδωτή παράσταση το πορτρέτο του, έξω από το χώρο

που διέμενε στην Ιερά Αρχιεπισκοπή Κύπρου. Ο κ. Κοτσώνης μάς αποκάλυψε το ιστορικό αυτού τού ψηφιδωτού, που έχει την αρχή του στα τέλη τού 1976 και το οποίο δεν κατάφερε να ολοκληρωθεί τότε.

Β΄, ο οποίος ήταν γνώστης αυτής
ακίνησε τον γνωστό δημιουργό να
ηθεί σήμερα, ημέρα που ήγε τα

Όπως μάς ανέφερε ο ίδιος ο κ. Κοτσώνης, ο οποίος ασχολείται και με την τέχνη τού ψηφιδωτού, «κατά τη βυζαντινή περίοδο η τέχνη τού ψηφιδωτού βρισκόταν στο απώγειό της, με πιο αντιπροσωπευτικά έργα τα ψηφιδωτά τής Αγίας Σοφίας.

Εμείς συνεχίζουμε την παράδοση αυτή, χρησιμοποιώντας τα ίδια υλικά που χρησιμοποιούσαν και τότε, δηλ. φυσικές πέτρες από τη θάλασσα ή τους ποταμούς. Το πρώτο ψηφιδωτό έργο μου βρίσκεται στη Μονή τού Αγίου Νεοφύτου στην Τάλα τής Πάφου, το οποίο μού παρήγγειλε ο νυν Αρχιεπίσκοπος Κύπρου κ. Χρυσόστομος, που ήταν τότε Ηγούμενος τής Μονής. Στο ψηφιδωτό αυτό, που έγινε σε μία λουνέτα, δηλαδή σε ημικύκλιο, μήκους 1,5 μέτρου, παριστάνεται ο άγιος Νεόφυτος ανάμεσα σε δύο αγγέλους. Στη συνέχεια, μού παρήγγειλε κι ένα άλλο ψηφιδωτό για τη Μονή τού Αγίου Νεοφύτου, το οποίο κοσμεί το Συνοδικό τής Μονής. Είναι πολύ μεγαλύτερο και αναπαριστά τη Δέηση, δηλ. τον Χριστό στο μέσον, την Θεοτόκο στα δεξιά Του και τον Τίμιο Πρόδρομο στα αριστερά, ενώ ο άγιος Νεόφυτος

γονατιστός προσεύχεται προς τον Χριστό.

Έκτοτε, είχα συνδεθεί με τον Μακαριώτατο με μια σχέση φιλίας η οποία συνεχίζεται μέχρι σήμερα. Το ψηφιδωτό που κοσμεί το Συνοδικό τής Μητρόπολης Πάφου, αργυρή μικρογραφία τού οποίου χρησιμοποιεί ως δώρο ο Μακαριώτατος μέχρι σήμερα, απεικονίζει τον εκχριστιανισμό των κατοίκων τής Πάφου από τους Αποστόλους Παύλο και Βαρνάβα κατά τα πρωτοχριστιανικά χρόνια. Είναι το μεγαλύτερο ψηφιδωτό που έχω κάνει και έχει διαστάσεις 5 επί 3 μέτρα.

Τα έργα μου είναι ως επί το πλείστον δικές μου εμπνεύσεις κι εκτός από τα ψηφιδωτά που προανέφερα, έχω κάνει ψηφιδωτά και για Τράπεζες, ξενοδοχεία και άλλα Ιδρύματα.

Ασχολούμαι κυρίως με τη ζωγραφική, αλλά ασχολούμαι και με το ψηφιδωτό και τη γλυπτική. Κατά την επιστροφή μου από τις σπουδές, διάφοροι τεχνικοί είχαν αρχίσει να ασχολούνται με περισσότερο ενδιαφέρον με τα ψηφιδωτά τής Κάτω Πάφου. Έτσι κι εγώ, πήγαινα και παρακολουθούσα τον τρόπο που τοποθετούσαν τις ψηφίδες και την τεχνική. Επειδή είχα και δύο μικρότερους αδελφούς που έμεναν κοντά μου, τους εκπαίδευσα και είναι μέχρι σήμερα οι βοηθοί μου στα ψηφιδωτά».

Πώς προέκυψε το σημερινό ψηφιδωτό με το πορτρέτο τού Αρχιεπισκόπου Μακαρίου τού Γ΄!

«Τέλος του 1976, μου τηλεφώνησαν ότι επέστρεψε ο Αρχιεπίσκοπος Μακάριος Γ΄ και επιθυμία του ήταν να αγοράσει δύο έργα μου. Όμως, η ιδιαιτέρα του, κ. Νίτσα Χριστοδούλου, μου είπε να έχω υπ’ όψιν ότι οι άλλοι καλλιτέχνες, από τους οποίους αγόραζε έργα ο Μακάριος, τού έκαναν και ένα δώρο! Για να μη μείνεις εκτεθειμένος, στο λέμε, μου είπε! Εγώ, επειδή εκείνον τον καιρό, έφτιαχνα το μεγάλο ψηφιδωτό στο Συνοδικό τού Αγίου Νεοφύτου, της είπα ότι θα του φτιάξω το πορτρέτο του και μου απάντησε ότι είναι καλή ιδέα! Έφτιαξα ένα πορτρέτο ψηφιδωτό 70Χ40 εκατοστά. Κι όταν το πήρα στο Προεδρικό, του άρεσε πολύ και με κάλεσε στο γραφείο του.

Τόσο πολύ ενθουσιάστηκε, που με έφερε στην Αρχιεπισκοπή και μου είπε επί λέξει να διαλέξω όποιο τοίχο θέλω και να του φτιάξω ένα ολόσωμο πορτρέτο του σε ψηφιδωτό για να τοποθετηθεί εκεί. Μου έδωσε μάλιστα και διάφορες φωτογραφίες του για να διαλέξω. Ξεκίνησα να το σχεδιάζω αρχές τού 1977, όμως είχα πολλή αγωνία, διότι πρώτη αφορά αναλάμβανα τόσο μεγάλο έργο. Έτσι, η σύζυγός μου με παρακίνησε να πάμε ένα ταξίδι για να ηρεμήσω και όταν θα επιστρέφαμε θα ξεκινούσα με το ψηφιδωτό αυτό. Μαζί με ένα άλλο ζευγάρι, πήραμε το αυτοκίνητό

μας και το βάλαμε στο καράβι για να ξεκινήσουμε ένα ταξίδι στην Ευρώπη με το αυτοκίνητο.

Ήταν Αύγουστος και σε κάποιο σημείο τού δρόμου στην Ιταλία, σταματήσαμε για να φάμε μεσημεριανό. Εγώ πήγα σε ένα περίπτερο να πάρω μία μπύρα και αντίκρυσα τις ιταλικές εφημερίδες με πρωτοσέλιδο τον Μακάριο και με τίτλο «Makarios è Morto», ο Μακάριος πέθανε. Μου εξήγησαν εκεί ότι ο Μακάριος πέθανε από καρδιά.

Για να είμαι ειλικρινής, παρόλο ότι στενοχωρέθηκα για τον χαμό του Μακαρίου, είχε φύγει ένα άγχος από μέσα μου, για το δύσκολο έργο που μου είχε αναθέσει. Φαίνεται, όμως, ότι το «φάντασμά» του με κυνηγά ακόμη! Ο νυν Αρχιεπίσκοπος, επειδή γνώριζε την ιστορία αυτή, μου παρήγγειλε το ψηφιδωτό για να εκπληρωθεί, έστω και μετά θάνατον, η επιθυμία τού Μακαρίου. Σήμερα, αισθάνομαι χαρούμενος που καταφέραμε να ολοκληρώσουμε ένα όνειρο που ανάγεται 45 χρόνια προηγουμένως. Το ψηφιδωτό αυτό έχει 3 μέτρα ύψος και 2,20 μέτρα πλάτος. Αποτελεί ένα μνημόσυνο αιώνιο για τον αοίδιμο Εθνάρχη».

Την είδηση δημοσίευσε ο Αρχιμ. Τριφύλλιος Ονησιφόρου στην επίσημη ιστοσελίδα της Εκκλησίας της Κύπρου